

4.10 Deelgebied 10; de Rijsserberg

4.10.1 Analyse

Deelgebied de Rijsserberg is opnieuw een gebied dat onderdeel is van het stuwwallencomplex Sallandse Heuvelrug. Het gebied kent veel reliëf en is relatief hoog gelegen. Het gebied bestaat voor een belangrijk deel uit naald-bos met open stukken waarin droge heide en bijzondere jeneverbesstruiken groeien. De randen van de Rijsserberg bestaan uit graslandpercelen, die zich openen naar de lager gelegen gebieden van het Middelveen en richting Enter. De Rijsserberg is onderdeel van de ecologische hoofdstructuur. Vrijwel het hele deelgebied is aangewezen als extensiveringsgebied.

Verspreid in het bos liggen (recreatie)woningen met tuinen en andere functies, vooral in de noordrand bij Rijssen. Soms is sprake van een groot contrast tussen het natuurlijke bos en de culturele functies en tuinen. Veel functies liggen langs een radiaal patroon van wegen, vooral langs de Markelose Weg en Enterstraat (twee meest oostelijke radialen). Langs de zuidrand loopt de A1. De Rijsserberg is van groot belang voor (verblijfs-)recreatie en samen met de andere functies en infrastructuur vraagt dit om een goede afstemming met de gewenste natuurfunctie van de Rijsserberg. Een sterke recreatieve zonering is gewenst, zoals beschreven in het beheerplan voor de gemeentebossen.

4.10.2 Ontwikkelingen

Door de stedelijke functies op en in de nabije omgeving van de Rijsserberg zijn verspreid over het gebied ontwikkelingen gaande. Op de Rijsserberg

gaat het bijvoorbeeld om functiewijzigingen van gebouwen (waaronder steenfabriek de Brekeld en de steenfabriek bij Markelo) en verbetering van recreatieve voorzieningen aan de rand van Rijssen (aanleg nieuwe sportvelden, trimbaan, etc). Langs de oostflank van de Rijsserberg speelt de landschappelijke inpassing van het toekomstige bedrijventerrein bij Enter. Ook verdergaande natuurontwikkeling, o.a. in de omgeving van het ecoduct, zal in toenemende mate van invloed zijn op het gebied.

4.10.3 Opgaven voor het landschap

In dit deelgebied staat het verhogen van de ecologische waarde van het bos-/natuurgebied centraal, alsmede ruimte bieden aan extensieve vormen van recreatie.

De opgaven voor deelgebied de Rijsserberg zijn:

- versterken van de natuurfunctie van het bosgebied in samenhang met de flankgebieden;
- behoud bestaande heideterreinen en terreinen met jeneverbessen;
- realiseren nieuw landgoed op het voormalige steenfabrieksterrein;
- creëren van landschappelijke overgangen op de oostflank, in aansluiting op de landschapsplannen rond bedrijventerrein Enter;
- versterken van de ecologische waarden en het landschapsbeeld van de aanwezige bosranden;
- herinrichten van de omgeving van het ecoduct zodat de faunapassage over de A1 optimaal kan functioneren;
- in het bosgebied behoud van bestaande “bostuinen” en het stimuleren van meer natuurlijk aangelegde (bos)tuinen bij (recreatie)woningen.

4.10.4 Visie

Voor de Rijsserberg streven we naar verhoging van de natuurwaarden en een geleidelijk landschappelijke overgang tussen bosgebied en omringend landschap.

Op de Rijsserberg is het beheerplan leidend. Ten gunste van natuur vindt bosomvorming plaats; van naaldbos naar gevarieerd loofbos. Een goed beheer van de heide- en jeneverbesterreinen leidt ertoe dat deze behouden blijven. Daarnaast verdienen de bosranden meer aandacht. Door harde bosranden om te vormen tot bosranden met mantel- zoomvegetaties zal de betekenis voor flora en fauna toenemen. Vooral een goede aansluiting van het bos op het ecoduct over de A1 heeft prioriteit. Door de inrichting van het bos rond de faunapassage aan te passen op de nieuwe functie kan het ecoduct beter functioneren.

Op de Rijsserberg liggen relatief veel (recreatie)woningen. De meeste woningen hebben fraaie bostuinen die op natuurlijke wijze overlopen in het omliggende bosgebied. Voorlichting aan de bewoners is echter gewenst om te voorkomen dat in de toekomst deze tuinen sterk worden gecultiveerd.

Verdere verstening op de Rijsserberg is niet wenselijk. Kansen moeten worden gegrepen om ruimte terug te geven aan natuur of een betere zonering van bebouwing en natuur mogelijk te maken. Een goed voorbeeld daarvan is de omvorming van het steenfabrieksterrein de Brekeld dat wordt omgevormd tot een landgoed, met nieuw aan te leggen bos en een landhuis.

Om de draagkracht van het bos voor natuur en recreatie te versterken wordt op de flanken voorgesteld om extra landschapselementen aan te leggen. De 'vergroening' van de flanken aan zowel de west- als de oostzijde dient

als aantrekkelijk overgangsgebied voor natuur en zorgt voor een goede inpassing van voorzieningen. Zo is het gewenst om de camping aan de oostzijde van de Rijsserberg (De Biesterij) beter landschappelijk in te passen. Ook wordt voorgesteld beplantingslijnen aan te leggen, die genoemd worden in het waterretentieplan voor het bedrijventerrein op aangrenzend grondgebied van Enter. Deze lijnvormige landschapselementen die vanuit dit wateropvanggebied haaks richting de Rijsserberg zijn geprojecteerd moeten nog verder worden uitgewerkt.

Versterken van de natuurfunctie door omvorming naaldbos naar loofbos

Toevoegen landschapselementen westflank van de Rijsserberg (indicatief)

Behoud bestaande heideterreinen en terreinen met jeneverbes

Aanleggen beplantingselementen oostflank Rijsserberg (indicatief aangegeven) in aansluiting op plan bedrijventerrein Rijssen-Enter

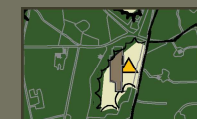
Creëren meer natuurlijke bosranden

Herinrichten van de omgeving van het ecoduct

Behoud van en stimuleren aanleg "bosstuinen"

Realiseren nieuw landgoed: aanleg bos met landhuis

Impressie bostuinen

